

Työ- ja elinkeinoministeriö
PL 32
00023 VALTIONEUVOSTO

LAUSUNTO

7.7.2016

kirjaamo@tem.fi

Viite: TEM/1105/03.01.02/2016 ja TEM038:00/2016

Paikallisvoima ry:n lausunto luonnoksesta hallituksen esitykseksi siirto- ja jakelumaksujen korotuskattoa koskevaksi säännökseksi sähkö- ja maakaasumarkkinalakeihin

Paikallisvoima ry kiittää mahdollisuudesta antaa lausunto otsikossa mainitusta lakiehdotuksesta. Paikallisvoima yhtyy pitkälti Energiateollisuus ry:n lausuntoon, ja korostaa erityisesti seuraavia näkökohtia.

Korotuskatto voi johtaa tulkintaongelmiin

Esitetty 15% korotuskatto, korotusvaran laskemisen haasteet ja korotusvaran laskennan ulkopuolelle jäävät hinnankorotuserät muodostavat kokonaisuuden, joka monimutkaistaa sähköverkkotoiminnan sääntelyä ja voi johtaa tulkintaongelmiin. Säännöksestä tulee asiakkaiden näkökulmasta vaikeaselkoinen. Koska on väistämätöntä, että yksittäisten asiakkaiden hinnankorotukset voivat jatkossakin ylittää tuon 15%, voi seurauksena olla muutoksenhaku- ja valitusprosessien ruuhkautuminen. Tämän vuoksi epäilemme korotuskattosäännöksen tarkoituksenmukaisuutta.

Korotusvaran laskeminen haastavaa

Ehdotuksen mukaan korotus arvioitaisiin asiakasryhmittäin. Asiakasryhmä voisi perustua vakiintuneisiin tyyppikäyttäjiin, mutta myös asiakaskohtainen tarkastelu olisi kuitenkin mahdollista, mikäli sopivaa asiakasryhmää ei löydy.

Korotuksen laskeminen em. tavoin on haastavaa ja voi asettaa kuluttaja-asiakkaat eriarvoiseen asemaan, jos esim. perusmaksupainotteinen korotus nousee prosentuaalisesti suureksi joillakin asiakkailla. Tariffirakenteen muokkaus tulisi myös hyvin vaikeaksi. Selkeämpää olisi laskea korotuskatto yhtiön kaikkien siirtohintojen keskiarvosta, ja lisäksi todeta säännöksen perusteluissa, että tämä voi yksittäisen asiakkaan kohdalla johtaa myös 15% suurempaan korotukseen. Asiakaskohtainen tarkastelu voi kuitenkin olla perusteltua silloin, kun asiakkaana on toinen

jakeluverkkoyhtiö, teollisuuslaitos tai suljettu sähköverkko, joita kuluttajansuojasäännökset eivät koske.

Korotuskaton laskennan ulkopuolelle jäävät erät

Pidämme perusteltuna sitä, että korotuskatto laskettaisiin verollisesta hinnasta, sekä sitä, että tarkastelujakson aikana tapahtuneita veronkorotuksia ei huomioitaisi korotusvaraa laskettaessa.

Pidämme perusteltuna myös sitä, että yhtiön asiakkailleen antamien määräaikaisten alennusten päättymistä ja paluuta alennusta edeltävään hintatasoon ei huomioitaisi korotuskattoa laskettaessa. Alennusta edeltäviin hintoihin voisi siis tehdä korotuskaton salliman 15% korotuksen alennuksen päättyessä.

Edelleen pidämme perusteltuna, että korotuskatto ei rajoita regulaatiomallin salliman tuoton hankkimista. Korotuksen enimmäismäärään ei ehdotuksen mukaan laskettaisi hinnankorotusta, joka perustuu verkonhaltijaa koskevaan sähkö- ja maakaasumarkkinoiden valvonnasta annetun lain 14 §:ssä tarkoitettuun Energiaviraston päätökseen. Hieman epäselväksi kuitenkin jää, kuinka tätä säännöksen kohtaa sovellettaisiin käytännössä.

Ehdotuksen mukaan korotuskatto koskisi niin suurjännite-, siirto- kuin jakeluverkkojakin. Tämä on nähdäksemme perusteltua. Epäselväksi kuitenkin jää, miten huomioidaan suurjännite- ja siirtoverkojen hinnankorotuksien heijastuminen jakeluverkoasiakkaisiin. Paikallisvoima katsoo, että ylempien verkkotasojen vaikutukset jakeluverkojen hintoihin tulisi jättää korotuskaton laskennan ulkopuolelle.

Pienet euromääräiset korotukset

Paikallisvoima esittää, että lakiin lisättäisiin tuoreen Kuluttajariitalautakunnan linjauksen mukainen toteamus, että alle 150€ siirtohinnan vuosikorotusta ei pääsääntöisesti tule pitää kohtuuttomana, vaikka 15% korotuskatto ylittyisikin. Tämä vähentäisi jonkin verran sitä tariffien muokkauksen tarpeetonta rajoitusta, joka prosentuaalisesta korotuskatosta seuraa.

Siirtymäajat sähköverkkoinvestointeihin

Viimeaikaisten hinnankorotusten taustalla ovat sähkömarkkinalain edellyttämät paranukset verkkojen toimitusvarmuuteen vuoteen 2028 mennessä. Energiavirasto voi myöntää tähän toimeenpano-aikaan pidennystä lakiin kirjattujen edellytysten täytyessä. Edellytykset ovat kuitenkin erittäin tiukat, eikä Energiavirasto olekaan tietääksemme tehnyt vielä yhtään toimeenpanoajan jatkamispäätöstä. Pidämme välttämättömänä, että mikäli korotuskattoa koskeva säännös etenee, tulee

toimitusvarmuusvaatimusten toimeenpanoaikoihin saatavan pidennyksen tai vaatimuksista poikkeamisen edellytyksiä helpottaa nykyisestä.

Kunnioittaen,

Toivo Hurme
Paikallisvoima ry:n toiminnanjohtaja

Paikallisvoima ry:n jäsenyhtiöt

- Alajärven Sähkö Oy
- Ekenäs Energi Ab - Tammisaaren Energia Oy
- Esse Elektro Kraft Ab
- Etelä-Savon Energia Oy
- Haminan Energia Oy
- Herrfors Oy Ab
- Imatran Seudun Sähkö Oy
- Jakobstads Energi Ab
- Jylhän Sähköosuuskunta
- Kanteleen Voima Oy
- Katternö Oy Ab
- Keminmaan Energia Oy
- Keravan Energia Oy
- Keuruun Sähkö Oy
- Koillis-Satakunnan Sähkö Oy
- Kokemäen Sähkö Oy
- Kokkolan Energia Oy
- Kotkan Energia Oy
- Kronoby Elverk Ab
- KSS Energia Oy
- Kuoreveden Sähkö Oy
- Köyliön-Säkylän Sähkö Oy
- Lammaisten Energia Oy
- Lankosken Sähkö Oy
- Lehtimäen Sähkö Oy
- Leppäkosken Sähkö Oy
- Mäntsälän Sähkö Oy
- Naantalin Energia Oy
- Nurmijärven Sähkö Oy
- Nykarleby Kraftverk Ab
- Outokummun Energia Oy
- Paneliankosken Voima Oy
- Parikkalan Valo Oy
- Porvoon Energia Oy - Borgå Energi Ab
- Rauman Energia Oy
- Sallila Energia Oy
- Satapirkan Sähkö Oy
- Seinäjoen Energia Oy
- Suomen Voima Oy
- Tripower Oy
- Vakka-Suomen Voima Oy
- Valkeakosken Energia Oy
- Vatajankosken Sähkö Oy
- Vetelin Energia Oy
- Ålands Elandslag
- Äänekosken Energia Oy